NS-wandeling Beukenburg

Bilthoven – Utrecht 14 km

Inleiding
Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar meestal een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). NS-wandeling Beukenburg, **14 km** van station Bilthoven naar Utrecht Centraal, volgt echter tot de Maliebrug in Utrecht een route van 'Utrecht te Voet', een serie wandelingen door onbekend 'stedelijk landschap' in en om Utrecht; www.utrechttevoet.nl. Het laatste deel van de wandeling heb je de keus uit twee routes naar het station: de hoofdroute langs de singel of een variant door het centrum. Honden zijn aangelijnd toegestaan. Veel wandelplezier!

Heen- en terugreis
Bilthoven (begin van de route) is per trein bereikbaar vanuit Utrecht, Baarn en Amersfoort. Er rijden meerdere treinen per uur. Vanuit Utrecht (eind van de route) vertrekken er treinen in alle richtingen.
Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner.

OV bij inkorten route
Na 8 km kun je de route bij halte Archimedeslaan, aan de Biltsestraatweg, afbreken. Hiervandaan rijdt buslijn 74 naar Utrecht Centraal (meerdere keren per uur).
Na ruim 10 km rijden er vanaf halte Oorsprongpark meerdere buslijnen naar Utrecht Centraal.
Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner (ook bustijden).

Horeca
Let op: de openingstijden veranderen regelmatig. Check ze daarom vooraf op de betreffende site.

- Station Bilthoven: StationsHuiskamer. Open ma t/m vr van 6.30-18.30 uur, za-zo gesloten; www.stationshuiskamer.nl/vestigingen/bilthoven
- Bilthoven centrum: Brasserie Bubble & Blessings, Vinkenlaan 25, open elke dag open van 10-18 uur; www.bubblesandblessings.nl
- Na 6 km, tegenover ingang Fort Voordorp: Koffie bij Maria, een koffieselfservice en toilet, hele jaar geopend.
- Na 8 km, Biltsestraatweg 102, Meneer Vink, open di t/m zo vanaf 11 uur; https://meneer-vink.nl
- Aan het eind, in centrum Utrecht, is veel horeca.

Markering van de route
Deze NS-wandeling volgt de route van 'Utrecht te Voet', die is gemarkeerd met een rode pijl op een wit, vierkant vlak. Voor elk tekstblokje staat aangegeven welke markering je op dat moment volgt. Markeringen staan op hekken, verkeersborden, paaltjes en soms op bomen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijf je de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het veld worden zo ondervangen. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Wandelnet
In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandel-paden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? www.wandelnet.nl.

Meldpunt Routes
Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons: www.meldpuntroutes.nl.

Routebeschrijving

***Tip:** je kunt de route ook met je smartphone volgen. Download de app van Wandelnet in Google Play of de App Store. Zoek op routenaam en download thuis (wifi) de route. Zorg dat je telefoon is opgeladen en dat je locatiegegevens aanstaan.*

1. Station Bilthoven

Jonkheer H. van den Bosch, eigenaar van Jagtlust (nu gemeentehuis) zorgde ervoor dat Bilthoven in 1863 het eerste station op de spoorlijn Utrecht-Amersfoort werd. Hij verhoogde zijn aandelenkapitaal in de spoorweg-maatschappij en stond een deel van zijn grond gratis af voor de aanleg van het station en de spoorlijn.

Verlaat station Bilthoven door aan het eind van het perron de trap naar beneden te nemen. Onderaan de trap in de tunnel linksaf. Neem daarna de tweede trap linksaf omhoog. Rechtdoor via het zebrapad: rechts aanhouden en gelijk linksaf Jan Steenlaan. Steeds rechtdoor lopen, alle zijwegen negeren.

2. Werkplaats Kindergemeenschap/ Kees Boekeschool

In 1925 werd bepaald dat schoolgeld niet langer recht-streeks aan de school, maar via belasting aan de staat moest worden betaald. Kees Boeke haalde daarop zijn

dochters van de Montessorischool en gaf ze thuis les. Samenwerken, leren en creëren zijn kernpunten van zijn onderwijsmethode.
Door grote belangstelling ontstond de Werkplaats Kindergemeenschap. Werkplaats omdat er door de werkers (leerlingen) gewerkt moest worden met hoofd, hart en handen. Kindergemeenschap, omdat het kind centraal staat binnen een gemeenschap, waarin wordt samengewerkt. Veel leerlingen bezochten de Kees Boekeschool, waaronder de Oranjeprinsesjes (Beatrix en haar zusjes). De school is nog altijd in bedrijf. In 2006 is een nieuw gebouw geopend, geen gestapelde klaslokalen, maar in elkaar overgaande ruimtes: leerdomeinen en ruimtes voor muziek, drama, dans, etc.

De verharde weg, nu Dwarsweg, langs Kees Boekehal vervolgen. Deze verandert in het bos in een onverharde weg met fietspad, zijpaden negeren. Aan het eind bij een hekwerk met opschrift ‘Verloren Kerkhof’ ga je linksaf.

3 Het Verloren Kerkhof

Het Verloren Kerkhof is een klein monument voor zwervers, zelfmoordenaars en verschoppelingen. Al sinds 1874 worden deze voor de maatschappij 'verloren' personen hier begraven. In de Tweede Wereldoorlog kwam er een enkele Joodse onderduiker bij.

Na 50 m bij de slagboom rechtdoor, ‘Natuurgebied De Leyen’ in. Volg het bospad ca. 1 km rechtdoor. Op een kruispunt met een huis aan de rechterkant ga je rechtsaf. Na ca. 100 m rechtdoor, ‘Landgoed Beukenburg’ in.

4. Landgoed Beukenburg

Beukenburg is in de 17e eeuw ontstaan als herenboerderij met uitgebreid landerijencomplex. Een eeuw later is een groot deel bebost voor de houtproductie. Rond 1810 werd de boerderij vervangen door een herenhuis. Het geheel was omgeven door een park in Engelse landschapsstijl met vijvers en slingerende paden. Zo'n 80 jaar later werd het herenhuis verbouwd tot groot landhuis. Kort na de Eerste Wereldoorlog bleek de opbrengst uit het landgoed te gering om het huis te kunnen onderhouden; het werd gesloopt. Tegenwoordig beschikt Beukenburg weer over een buiten; een moderne villa van glas, hout en koper omringd door een droge gracht.

Loop steeds rechtdoor, langs dierenpension. Aan het einde bij huisnr. 64 linksaf, een brede halfverharde weg. Na 200 m wordt de halfverharde weg een asfaltweg. Aan het eind, na ca. 1 km, ga je linksaf, Groenekanseweg.

Ga circa 100 m na een spoorwegovergang rechtsaf het fietspad op, Hoogekampse Pad. Vlak voor het water ga je rechtsaf. Blijf het fietspad volgen. Aan je linkerhand passeer je de Hooge Kampse Plas.

5. De Hooge Kampse Plas

De Hooge Kampse Plas is een zandwinningsplas, ontstaan vanwege het zand dat nodig was bij de aanleg van diverse viaducten over de A27. Daarna werd de plas gebruikt als afvalstortplaats en kreeg hij de bijnaam ‘Stinkgat van Groenekan’.
Nu mag de natuur zich er vrij ontwikkelen, geholpen door de aanleg van geleidelijk aflopende oevers, eilandjes en ondiepe gedeeltes.

Aan het eind van het pad rechtsaf. De gracht van fort Voordorp aan je linkerhand houden. Rechtdoor, bij Wkp12, doodlopende weg (hier loopt ook het Waterliniepad, een LAW met rood-witte markering). Ga rechtsaf (naar het Rustpunt rechtdoor) het fietspad op, Voorveldse Pad.

6. Fort Voordorp (eigen terrein, niet betreden)

Fort Voordorp maakt deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Door een circa 5 km brede strook land (tussen Muiden en de Biesbosch) zo'n 40 cm onder water te zetten, kon de vijand het achterliggende gebied (het rijke westen) niet bereiken. Op strategische plekken van de linie verrezen forten. Deze waterlinie, aangelegd tussen 1815 en 1940, was 85 kilometer lang, omvatte 50 forten en 5 verdedigingssteden. De linie is nooit gebruikt, er ging vooral een preventieve werking van uit. Fort Voordorp tussen 1867 en 1896 gebouwd en is nu particulier bezit.

Bij de verkeerslichten (Biltse Rading) oversteken en rechtsaf het fietspad op richting Utrecht-centrum. Afrit van de snelweg oversteken, onder het viaduct door en oprit van de snelweg oversteken. Direct daarna linksaf, een smal voetpad (asfaltpad) vóór een elektriciteitshuisje. Na 100 meter op Y-splitsing links aanhouden.

Bij wkp 33 rechtdoor asfaltpad volgen richting wkp 11. Na 50 meter op Y-splitsing asfaltpad naar rechts volgen. Na 100 m, Y-splitsing asfaltpad naar links volgen. Pad van rechts negeren. Na 50meter, Y-splitsing, asfaltpad naar rechts volgen. Pad van links en rechts (2x) negeren. Op Y-splitsing, bij wkp 11 linksaf

richting wkp 65. Asfaltpad wordt grindpad. Bij wkp 65 kom je uit op een fietspad.

Ga linksaf over het fietspad langs de verkeersweg. Bij de verkeerslichten rechtsaf, de verkeersweg oversteken. Loop rechtdoor en ga na de brug, bij Wkp48, rechtsaf, de weg oversteken en rechtdoor een smal halfverhard pad op, 'Natuurpark Bloeyendael'.

Direct op de splitsing rechts aanhouden. Voorbij een smalle brug meteen rechtsaf. Voorbij het volgende bruggetje linksaf. Weer over een houten brug en rechtsaf.

Iets verder nogmaals een brug over. Voorbij een informatiebord aan je linkerhand, houd je rechts aan. Steek het fietspad rechtdoor over en ga na 25 m op een kruising van smalle paadjes bij Wkp32 rechtsaf. Even later verschijnt links een haag en rechts water. Een bruggetje over en rechtdoor, steeds het slingerende pad met het water aan je rechterhand blijven volgen.

Ga vlak vóór een fietspad, parallel aan de verkeersweg, rechtsaf. Meteen, dus nog vóór het bruggetje, linksaf, trap naar beneden. Onder het viaduct doorlopen en weer via de trap omhoog. Volg het onverharde pad met een geluidsmuur aan je linkerhand. Ga rechtsaf een bruggetje over en houd rechts aan. Volg het onverharde pad rechtdoor, parallel aan de Stolberglaan. Aan het eind bij Wkp47 rechtsaf, asfaltvoetpad volgen langs speeltuintje en Rosarium. Aan het eind van het pad rechtdoor oversteken, Emmalaan in. Hier gaat het rood-wit gemarkeerde Waterliniepad linksaf. Bij het eerste huis, huisnr 30, linksaf, de (rechter) rijbaan oversteken en rechtsaf, het wandelpad (grind) door het plantsoen van de Emmalaan volgen. Aan het eind van het plantsoen linksaf de Museumlaan op.

7. Het ontstaan van Utrecht

Onder het Domplein liggen nog altijd de resten van een oud castellum: een versterkte legerplaats bij een doorwaadbare plaats van de Oude Rijn, gelegen aan de noordgrens van het Romeinse Rijk. Willibrord gebruikte het castellum in de 7e eeuw als uitvalsbasis voor zijn zendingsreizen. Met uitzondering van de Vikingperiode (857-925) zwaaiden bisschoppen vanuit de bisschoppelijke burcht op het Domplein tot aan de Reformatie in 1580 de scepter over Utrecht, Drenthe, Overijssel en Groningen. In de 12e eeuw was er een levendige handel op de werven langs de Oude Gracht, maar door de opkomst van de Hollandse havensteden nam de handel snel af. Bij de eenwording van Nederland kwam Utrecht centraal in het land te liggen. De eerste spoorlijn bereikte de stad in 1843.

Steek het spoor over. (*Route inkorten met de bus? Ga hier rechtsaf, Snellenlaan. Na 50 m: halte Oorsprongpark*).
Na het spoor even linksaf het voetpad op en direct via het zebrapad rechtsaf, Maliebaan oversteken en linksaf, het voetpad volgen. Nachtegaalstraat oversteken. Vervolg het voetpad langs de Maliebaan. Aan het eind op voorrangsweg rechtdoor, Maliesingel oversteken. Na 60 m, tegenover ingang Spoorwegmuseum (www.spoorwegmuseum.nl, Mk gratis), ligt de Maliebrug aan je rechterhand.

8. Utrechtse singels

In 1122 kreeg Utrecht stadsrechten en dat gaf de stad veel aanzien. Er kwamen singels en een aarden wal. In de 14e eeuw verschenen er op de wal stadsmuren met wachthuisjes en dertig torens. Buiten de gracht kwamen bastions voor het opstellen van zwaar geschut. In 1576 verrezen er vijf bolwerken: grote stukken grond in de gracht, die via een bruggetje met de stad werden verbonden.
Langzaamaan besteedde Utrecht minder aandacht aan haar verdediging. Bolwerken werden bebouwd, waltorens ingericht als woning. Dat wreekte zich in 1672: stadhouder Willem III bleek niet in staat de stad te verdedigen tegen de Fransen. Halverwege de 19e eeuw veranderde Utrecht de wallen langs de singels in een wandelpark in Engelse landschapsstijl. Op veel plekken is de groene gordel nog altijd aanwezig.
De gedempte singel – sinds de jaren 60 gebruikt als autoweg – is in 2021 weer helemaal doorgetrokken.

Hier verlaat je de route van Utrecht te Voet (rode pijlen). Vanaf hier heb je de keuze uit twee routes naar het station: de hoofdroute gaat langs de singels (rustig, door het groen, wit-rood gemarkeerd met NS-logo) of een alternatieve route door het centrum (niet gemarkeerd, wel beschreven).

Hoofdroute langs de singels

Bij Wkp33 rechtsaf, steek de Maliebrug over en ga direct daarna bij Wkp85 linksaf, het voetpad op langs het water. Je houdt de stadsbuitengracht steeds aan je linkerhand. Iets verderop loop je langs Sonnenburgh

(museum en Sterrenwacht), herkenbaar aan de koepels van de ronde gebouwen met de kijkers.

9. Bastion Sonnenborgh

Het uitspringende stenen bolwerk Sonnenborgh verdedigde samen met het verderop gelegen Manenburg de toegang tot de Nieuwegracht, een zwakke plek in de verdedigingsgordel rond Utrecht. In 1848 werd het bastion ingericht als Meteorologisch Instituut. Weerkundige Buys Ballot deed er zijn waarnemingen. In 1896 verhuisde het instituut naar De Bilt (KNMI). De Utrechtse Sterrenwacht uit 1642 en een van de oudste observatoria ter wereld, bleef wel op deze plek. Bastion en sterrenwacht zijn te bezoeken op di t/m vr 11-17 uur; www.sonnenborgh.nl (Mk gratis).

Bij Wkp92 de Nieuwegracht oversteken en het voetpad langs de singel vervolgen. Je loopt achter het Centraal Museum (www.centraalmuseum.nl, Mk gratis) langs. Het pad langs de Singel voert langs de Oude Tolsteegpoort en het Ledig Erf.
Steek bij Wkp84 de straat over en vervolg het pad met café Ledig Erf aan je rechterhand. Blijf langs de singel lopen. Lange Smeestraat oversteken en rechtdoor. Rechtdoor bij Wkp89. Ga bij de Mariaplaats linksaf via een brug de Catharijnesingel over. Rechtdoor lopen naar station Utrecht Centraal.

Alternatieve centrumroute (niet gemarkeerd)

Deze route is niet gemarkeerd, alleen beschreven. Op het kaartje is deze variant ingetekend met een onderbroken lijn.
Na de Maliebrug rechtdoor oversteken en na 50 m schuin links, Brigittenstraat. Je kruist de Nieuwe en Oude Kamp. Ga aan het einde rechtsaf, Nieuwegracht. De Nieuwegracht komt uit op een vijfsprong, Pausdam.

10. Paushuize

Het huis met de sierlijke trapgevel op de hoek was bestemd voor kanunnik Adriaan Florisz om er zijn levensavond te slijten. Omdat hij in 1522 volkomen onverwacht tot paus werd gekozen en het jaar daarop overleed, heeft hij zijn huis in Utrecht nooit gezien. In de voorgevel staat een beeld van Salvator met de wereldbol. Het wapen onder het beeld is het persoonlijk wapen van Paus Adrianus.
Sinds de stichting van het koninkrijk in 1813 is Paushuize de representatieve zetel van het College van Gedeputeerde Staten. Als voorzitter van dit College is de Commissaris van de Koning hier gastheer.

Ga op de vijfsprong schuin linksaf, Achter de Dom. Aan het eind linksaf, Domplein op.

11. De Domtoren

De Domtoren, Utrechts trots en tevens oriëntatiepunt, is gebouwd tussen 1321 en 1382. Met een hoogte van 112 meter is de Domtoren de hoogste kerktoren van Nederland. Het carillon met 50 klokken wordt elk kwartier automatisch bespeeld. De toren kan dagelijks onder leiding van een gids worden beklommen; www.domtoren.nl.
De kerk er tegenover is het restant van een gotische Domkerk. Het middenschip werd in 1674 verwoest door een tornado. Markeringen in de bestrating geven de omtrek van het middenschip aan en de positie van de pilaren.

Verlaat het Domplein door onder de toren door te lopen. Via de Servetstraat ga je rechtdoor en kom je uit bij de Maartensbrug. Ga hier rechtdoor, Zadelstraat. Vanaf hier staat het station aangegeven op richtingwijzers. Bij het pleintje aan het eind van de Zadelstraat rechtsaf en direct linksaf (Mariaplaats). Steek de Catharijnesingel over en loop rechtdoor naar het station.

Deel je ervaringen

en schrijf een review:
www.wandelnet.nl/wandelroute/114/Beukenburg/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 3/10/26